

Opinnäyteprosessi

YLEISIÄ OHJEITA JA TIETOA OPINNÄYTEPROSESSISTA

Opinnäytteen ohjaus

- Jokaisella opinnäytetyöllä on oltava opinnäytteen ohjaaja. Jos et tiedä kuka on opinnäytteesi ohjaaja, selvitä asia ammattiala- tai ryhmätutorilta. Opinnäytteen aihe tulee vahvistaa oman ohjaajan kanssa.
- Opinnäytteen ohjaukseen on opettajalla varattuna 15 tuntia työaikaa, johon sisältyy varsinaisten ohjaustilanteiden lisäksi mm. opinnäytteen eri versioiden lukeminen. Ota tämä aikaraami huomioon sopiessasi työsi ohjausaikataulusta ohjaajasi kanssa.
- Joissain tapauksissa opinnäytteellä voi lisäksi olla koulun ulkopuolinen ohjaaja. Tästä on sovittava etukäteen.

Opinnäyteseminaarit

- Opinnäyteseminaarit tukevat opinnäytteen ohjausta, mutta eivät korvaa sitä. Seminaariohjaus painottuu rakenteellisiin, menetelmällisiin ja käytännöllisiin kysymyksiin jotka monissa tapauksissa ovat hyvin samantapaisia. Seminaarissa saa myös yleistä tietoa opinnäytteeseen liittyvistä kysymyksistä ja palautetta paitsi vetäjältä, myös muilta osallistujilta. Kun omaa työtään esittelee muille, se selkeyttää myös omaa näkemystä. Myös muiden esitysten kuunteleminen voi selvittää ja kirkastaa omaa opinnäyteideaa.

Opinnäyteprosessi

- Opinnäytteen palautukseen ja arviointiin liittyy erilaisia vaiheita, kuten kypsyysnäytteen kirjoittaminen ja opinnäytteen julkistaminen. Tarkempaa tietoa opinnäyteprosessiin liittyvistä deadlineista löytyy alla olevasta valmistumisaikataulu -dokumentista.

Opinnäytteen kirjallisen osan laajuus

- Opinnäytteen laajuus on 30-50 sivua silloin kun tehdään pelkkä kirjallinen työ. Jos opinnäytteeseen kuuluu teososa, on kirjallisen osan laajuus 20-40 sivua.
- Lisätietoja Arviointiperusteet -dokumentista (linkki alempana)

Kirjallinen osa, teososa ja oppimistavoite

- Opinnäytteeseen kuuluu pakollisena kirjallinen tutkielma. Kirjallisen osan lisäksi opinnäytteeseen voi kuulua ns. teososa (projektiosa, toiminnallinen osa). Kirjallisesta osasta ja teososasta muodostuvaa kokonaisuutta kutsutaan toiminnalliseksi opinnäytteeksi (aiemmin "monimuototyö")
- Lähtökohtaisesti toiminnallisessa opinnäytteessä teososa ja kirjallinen osa muodostavat yhden kokonaisuuden, jossa molemmat osat palvelevat omaa ammatillista kehittymistä ja oman asiantuntijuuden osoittamista. Opinnäytteen tulon palvelu näitä päämääriä.
- Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että teososalla ja kirjallisella osalla tulee olla jokin niitä yhdistävä, selkeästi mietitty ja määritelty oppimistavoite (tutkimustehtävä, tutkimuskysymys): Mitä haluan oppia tehdessäni tämän teoksen? Millaista osaamista haluan sillä osoittaa?.
- Oppimistavoitteen tulisi olla selvillä jo teososan tuotantoa suunniteltaessa. Teososa tulee aina olla alun perin suunniteltu osaksi opinnäytettä ja siitä on aina sovittu etukäteen opinnäytteen ohjaajan kanssa. Aiemmin muuta tarkoitusta varten tehtyä projektia ei voi myöhemmin nimetä teososaksi
- Kun suunnitteilla on teososa, jonka tekemisessä on mukana useita opinnäytteen tekijöitä, tulee teososan palvelu kaikkia siihen osallistuvia opinnäytteen tekijöitä (eli ei niin, että yhdellä opiskelijalla on tavoite ja muut tulevat mukaan vain näennäisesti opinnäytteen tekijöinä).
- Se, että teososan ja kirjallisen osan oppimistavoitteet liittyvät toisiinsa, ei välttämättä tarvitse tarkoittaa sitä, että kirjallinen osa on vain raportti elokuvan tekoprosessista. Esim. jos opinnäytteen teoksena on kauhuelokuva, niin silloin kauhun rakentamista voi tarkastella eri tavoin käsikirjoittamisen, kuvauksen ja äänen näkökulmasta. Aihe voi kuitenkin liittyä teokseen väljemminkin; esimerkiksi leikkaaja voi miettiä tapoja, jolla leikkauksen avulla vaikutetaan elokuvan tilan hahmottumiseen ja pohtia aihetta laajemminkin kuin vain teososan kannalta.
- Oleellista on siis se, että opiskelijalla on jokin ammatillinen oppimis- tai kehittämistavoite, jota sekä teososa että kirjallinen osa palvelevat. Siis jokin asia, josta opiskelijalla on jo perustiedot ja -taidot, mutta josta hän haluaa oppia jotain lisää tai jokin uusi idea, jota hän haluaa opinnäytteessään kehittää. Kirjallisen työn idean ei tarvitse olla aivan lopullisesti kirkastunut teososan käynnistyessä, mutta koko opinnäytteen ydinidean pitää olla selvillä. Leffaprojektiin voi toki mennä mukaan muutenkin, mutta jos kyse on oikeasti opinnäytteestä, tulisi projektilla olla selkeä oppimistavoite.

Opinnäytteen hankkeistaminen

- Opetus- ja kulttuuriministeriö edellyttää opinnäytteiden olevan hankkeistettuja. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että työllä on voitava osoittaa olevan selkeä yhteys työelämään. Yhteys osoitetaan hankkeistussopimuksen avulla. Hankkeistussopimuksen pohja ja tietoa hankkeistamisesta löytyy alla olevista dokumenteista. Hankkeistamista käsitellään tarkemmin opinnäyteseminaarissa.

MIKÄ ON HANKE?

Opetusministeriön hankekriteerien mukaan **YKSI** seuraavista ehdoista on täyttyvä:

- RAHA:** työelämä maksaa joko ammattikorkeakoululle tai opiskelijalle työn tekemisestä ja tästä on kirjallisesti sovittu ennen opinnäytetyön aloittamista.
 - Siis: opinnäyte liittyy johonkin projektiin, jossa joku maksaa jollekin jotain. Myös koulun TKI-hankkeet ovat ok.
- OHJAUS:** opinnäytetyölle on nimetty ohjaajaksi työelämän edustaja ja tästä on kirjallisesti sovittu ennen opinnäytetyön aloittamista.
 - opinnäytteellä on aina ohjaaja koulun puolesta, mutta joissain tapauksissa toisena ohjaajana voi olla myös työelämän edustaja
 - hankelomakkeessa yhtenä kriteerinä on myös se vaihtoehto, että opinnäytteen yhtenä tarkastajana on työelämän edustaja
- HYÖDYNTÄMINEN:** työyhteisön tarkoituksena on alusta lähtien hyödyntää opinnäytetyön tuloksia omissa toiminnassaan ja tästä on kirjallisesti sovittu ennen opinnäytetyön aloittamista.
 - tässä kriteerissä ideana on se, että työelämä tahoo ilmaisee kiinnostuksensa opinnäytetyöhön allekirjoittamalla hankesopimuksen

- hankesopimus ei sisällä raportointivelvoitetta (miten opinnäytettä on hyödynnetty) eikä siinä myöskään sovi taloudellisista kysymyksistä tai tekijänoikeuksista; nämä asiat sovitaan erikseen hankesopimuksesta riippumatta

Opinnäytteen julkisuus

- Opetusministeriön ohjeen mukaan opinnäytteen tulee olla julkinen heti kun se on hyväksytty
- Opinnäyte rinnastuu julkiseen asiakirjaan
- Opinnäytteen julkisuus perustuu yhtäältä siihen, että opetus ja tutkimus (mukaanlukien opinnäytteet) on julkisrahoitteista
- Toisaalta opinnäytteiden julkisuus liittyy opiskelijoiden tasavertaisuuteen: opinnäyte on oltava saatavilla, jotta sen saamaa arvosanaa voidaan arvioida suhteessa omaan työhön
- Opinnäytetyöhön voi liittyä aineistoa, joka perustellusti halutaan salata; tällainen voi esimerkiksi olla opiskelijan tekemä alkuperäinen käsikirjoitus tai konsepti; toisaalta esimerkiksi toimeksiantajalta saatu aineisto voi kuulua liikesalaisuuden piiriin
- Opetusministeriön ohjeen mukaan mahdollinen salassa pidettävä materiaali tulisi sijoittaa opinnäytetyön tausta-aineistoon, ei osaksi varsinaista opinnäytetyötä
- Opinnäytteen arvosanan tulee perustua julkiseen opinnäytteeseen

Metropolia on antanut opinnäytteen julkisuuteen (ja osien salaamiseen liittyen) seuraavan ohjeen:

*Yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa tehdyt opiskelijoiden opinnäytetyöt ovat julkisuuslain nojalla julkisia asiakirjoja; kenellä tahansa on oikeus saada opinnäytetyö nähtäväkseen esittämällä asianomaiselle viranomaiselle tätä koskevan pyynnön. Tietylnainen sisältö saattaa poikkeuksellisesti tehdä opinnäytetyöstä kokonaisuudessaan tai joiltakin osin salassa pidettävän. Opetusministeriö on antanut ohjeistuksen, jonka mukaan opinnäytetöitä, jotka lain nojalla olisi määrättävä salassa pidettäväksi, ei tule ryhtyä laatimaan tai vaihtoehtoisesti **opinnäytetyö on laadittava siten, että salassapidon alaiset tiedot sijoitetaan ainoastaan varsinaisesta työstä erilliseen liitteeseen**. AMK-tutkinnon opiskelija hakee liitteen salaiseksi julistamista mallin mukaisella kirjeellä. YAMK-tutkinnoissa salattavan tai luottamuksellisen tiedon lainmukaisesta käsittelystä sovitaan joko opiskelijan, ohjaajan ja yrityksen/organisaation kolmikantasopimuksessa tai opinnäytetyön ohjauksessa.*

Metropolian suositus on, ettei Turnitin-tarkastusta tehdä opinnäytetyön sellaisille ei-julkaistaville liitteille, jotka sisältävät henkilö- tai potilastietoja, liikesalaisuuksia, IPR/tekijänoikeuden tms. perusteella salattavia tietoja. Oppilaitos on julkisuuslain nojalla velvollinen antamaan julkiset opinnäytetyöt kaikkien niitä haluavien nähtäville sekä tarvittaessa myös alistamaan opinnäytetyön julkisen käsittelyn ja kritiikin kohteeksi.

<https://oma.metropolia.fi/opiskelijoille/opinnaytetyo-ja-kypsyysnayte>

Yllä olevan ohjeen mukaan salaiseksi julistamista on haettava kirjeellä, jonka malli löytyy yllä linkitetyltä OMAN sivulta. Dokumentti ladattavissa myös alla olevasta linkistä:

- [Hakemus opinnäytteen liitteen salaiseksi julistamisesta](#)

Opinnäytteen kielenhuolto

[Mika Säterin moodle-sivulla](#) tietoa opinnäytetyön kielenhuoltoon liittyvistä asioista.

Sivulta löytyvät nykyiset ohjeet ja välineet opinnäytetöiden kirjoittamiseen (mallipohja, lähteet yms.) ja linkit Doodle-kyselyihin, joista kielenohjauksiin ja kieli- ja ulkoasutyöpajoihin varataan ajat. Opiskelijat siis ilmoittautuvat niihin itse Doodlessa.

Kypsyysnäyte

Opinnäytteen luovuttamisen jälkeen kirjoitetaan ns. kypsyysnäyte. Kypsyysnäyte on **lainsäädännössä määritelty edellytys tutkinnon suorittamiselle**. Käytännössä se on lyhyt, opinnäytteen aiheeseen liittyvä teksti, jolla opiskelija "osoittaa perehtyneisyyttä opinnäytteen alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa". Kypsyysnäytteellä on siis kaksi funktiota: se osoittaa, että on perehtynyt opinnäytteensä alaan (eli on itse kirjoittanut sen) ja toisaalta, että hallitsee äidinkieltänsä riittävän hyvin (mikä on mm. tiettyjen valtion virkojen edellytys).

"Perehtyneisyyttä opinnäytteen alaan" mittaa se, että kypsyysnäytteen tehtävä perustuu oman opinnäytteen sisältöön. Kypsyysnäytteeseen ei siis tarvitse erikseen valmistautua, vaan siihen voi vastata oman opinnäytteen pohjalta. Kypsyysnäyte kirjoitetaan ns. koulusivistyskielellä, eli joko suomeksi tai ruotsiksi riippuen siitä kummalla kielellä on koulunsa suorittanut.

Jos koulusivistyskieli on muu kuin suomi tai ruotsi, on Metropolian ohje se, että kypsyysnäyte kirjoitetaan sillä kielellä, jolla opinnäyte on kirjoitettu.

Kypsyysnäyte kirjoitetaan yleensä tenttitilaisuudessa käsin konseptipaperille; laajuus n. 3-4 konseptisivua. Kypsyysnäytteen arvioi sisällön osalta opinnäytteen ohjaaja ja kielen osalta kielenopettaja. Arviointiasteikko on hyväksytty / hylätty.